

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

"Przed strejkami dzieci polskich w Polskiej Ostrawie" - korespondencja z Polskiej Ostrawy, 12.01.1913 r.

Liczba stron oryginału

1

Liczba plików skanów

2

Liczba plików publikacji

2

Sygnatura/numer zespołu

TR 046.005

Data wydania oryginału

1913

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

Przed strejkem dzieci polskich w Polskiej Ostrawie.

46.5

Polska Ostrawa, 12 stycznia.

W Polskiej Ostrawie, przemysłowym miasteczku Śląska, w którym mieszka kilka tysięcy górników polskich, zanoszą się na strejk polskich dzieci szkolnych. Gmina, która pracy górników polskich, zajętych na kopalniach węgla, zawdzięcza swój wielki rozwój, która z małej wioski przekształciła się na większe miasteczko, liczące dziś więcej jak 22 000 ludności, od kilku lat odmawia ludności polskiej prawa do szkoły polskiej. Czesi którzy od wielu lat rządzą gminą, posiadają w Polskiej Ostrawie kilka publicznych szkół ludowych i wydziałowych i jedną szkołę średnią, dla 300 Niemców ufundowali 2 publiczne szkoły niemieckie, pozatem istnieją jeszcze 2 prywatne szkoły niemieckie, a 10 000 Polaków od 8 lat nadaremnie kołaczą o publiczną szkołę polską. Cała historia walki o szkoły polskie na Śląsku w gminach rządzonych przez Czechów — to wielkie oskarżenie tyrańskich rządów chuliganów czeskich. Nie dość, że dziesiątki górników polskich prześladowali czescy dozorczy i urzędnicy kopalń węglowych za agitację szkolną, nie dość, że setki górników naszych musiało z tego powodu opuścić pracę w tutejszych szybach i nawet wyemigrować do Ameryki, aby nie zginąć z głodu z akordu wydzielanego im przez czeskich urzędników kopalnianych, funkcjonariuszów kapitałów żydowskich i niemieckich, dziś jeszcze, kiedy wszystkie miarodajne władze rządowe poleciły wydziałowi gminnemu Polskiej Ostrawy, by z dniem 15 września 1912 r. utworzył publiczną

wydziałe krajowym w Opawie nie dotychczas nie pomogły, rodzice polscy uchwalają solidarnie na znak protestu przeciw niesłychanemu i barbarzyńskiemu pokrzywdzeniu prawa ludności polskiej, względnie rodziców polskich w Polskiej Ostrawie, obowiązującym zarządzeniem władzy na korzyść rodziców rozstrzygniętego, z dniem 20 stycznia 1913 nie posyłać więcej swych dzieci do szkoły polskiej w Polskiej Ostrawie i zdecydowani są strejk szkolny tak długo kontynuować, dopóki wreszcie przez ugnieszczenie szkoły polskiej nie stanie się zadość urościemu w moc prawną zarządzeniu c. k. okręgowej we Frydku.

Rezolucję tę wysłano do wszystkich interesowanych władz autonomicznych i rządowych.

Z dniem 20 stycznia rozpocznie się więc strejk dzieci polskich w Polskiej Ostrawie. Walce naszych górników, domagających się szkoły z macierzystym językiem wykładowym dla dzieci polskich, towarzyszyć będzie sympatya całego społeczeństwa polskiego. Górnik polski nie cofnie się przed ofiarą, aby zdobyć sobie prawa obywatelskie i kulturalne, okupione ciężką i mozolną walką z czeskimi bandytami.

szkołę polską w Polskiej Ostrawie — Czesi, kpiąc sobie z wszelkich zarządzeń władzy, nie myślą wcale o ugnieszczeniu istniejącej już od 8 lat prywatnej szkoły polskiej Macierzy.

Nie pomogły nie demonstracje, ani deputacje i interwencje u władz. Cztery miesiące upłynęło już od czasu, kiedy wydział gminny miał utworzyć publiczną szkołę polską, a dotychczas ani palcem w bucie nie ruszył w tej sprawie. Wobec tego rodzice polscy postanowili nie posyłać więcej swych dzieci do szkoły. Jeśli do 19 stycznia nie będzie utworzona publiczna szkoła polska, w takim razie 20 stycznia rozpocznie się strejk polskich dzieci szkolnych w Polskiej Ostrawie.

W tej sprawie odbyło się w niedzielę 12 stycznia poufne zgromadzenie rodziców, na którym jednogłośnie uchwalono następującą rezolucję:

„Rodzice polscy w Polskiej Ostrawie, zebrani na poufnym zgromadzeniu w dniu 12 stycznia 1913, uchwalają, co następuje: Podważ od załatwienia sprawy szkoły polskiej w Polskiej Ostrawie przez c. k. Radę szkolną okręgową, krajową, jak i c. k. ministerium upłynęło kilkanaście miesięcy, a kilka miesięcy od wydania reskryptu c. k. Rady szkolnej okręgowej we Frydku, w którym polecono wydziałowi gminnemu w Polskiej Ostrawie, by z dniem 15 września 1912 przejął istniejącą prywatną szkołę Macierzy szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego w Polskiej Ostrawie na etat gminny, a dotychczas tak wydział gminny Polskiej Ostrawy, jakoteż miarodajne władze: c. k. starostwo powiatowe we Frydku, jako organ wykonawczy c. k. Rady szkolnej okręgowej, c. k. rząd krajowy jako organ wykonawczy c. k. Rady szkolnej krajowej, i śląski wydział krajowy nie pozytywnego nie zrobiły, aby sprawę ugnieszczenia szkoły polskiej w Polskiej Ostrawie załatwić przeciwnie wydział gminny w Polskiej Ostrawie sprawę tę tendencyjnie przeciąga, starając się załatwienie jej przewlec jak najdłużej — zważywszy wreszcie, że wielobrotne deputacje i interwencje tak w wydziale gminnym, jak i w c. k. starostwie powiatowym we Frydku, niemniej w c. k. rządzie krajowym i w